

Voorstel voor een nieuw ganzenbeleid in Fryslân, genaamd 'Gans in balans',

Het voorstel voor een nieuw ganzenbeleid in Fryslân, genaamd 'Gans in balans', heeft als doel om een evenwicht te bereiken tussen het beperken van de schade die ganzen aanrichten aan weilanden en het beschermen van de ganzen. Het college wil actief aan de slag gaan met het verminderen van schade aan gras, terwijl de bescherming van ganzen en weidevogels ook een belangrijke taak is.

In het scenario 'Gans in balans' krijgen de Faunabeheereenheid (FBE) en andere gebiedspartijen meer regie om per gebied tot een aanpak te komen. Er wordt ruimte geboden voor pilots en ondersteuning van een ganzencoördinator bij de FBE, om te

onderzoeken welke werkwijze effectief is in het voorkomen van schade aan gras. Ook kunnen de partijen de effecten van een dergelijke gebiedsaanpak in kaart brengen, zoals het gedrag van ganzen en het effect van verjaging op weidevogels.

Een nieuw aspect van dit scenario is de introductie van foerageergebieden in oktober, waar boeren op aanvraag een tegemoetkoming in schade kunnen krijgen. De vraatschade door trekganzen, zoals de brandgans en kolgans, is de afgelopen jaren vrij stabiel gebleven. Maar de vraatschade door jaarrond aanwezige ganzen, met name de grauwe gans, neemt juist toe. Daarom wordt de schade door deze ganzen in dit scenario harder aangepakt dan in het huidige beleid.

De kosten voor tegemoetkomingen in schade aan gras blijven stijgen, voornamelijk door de stijgende prijzen voor vervangend voer voor vee. Van € 8,5 miljoen in 2018 zijn de kosten gestegen naar € 12,6 miljoen in 2023.

Het college heeft advies gekregen van een regiegroep bestaande uit vertegenwoordigers van landbouw- en natuurpartijen, die het nieuwe beleid hebben geadviseerd. Het advies van de regiegroep wordt gezien als belangrijk en de provincie adviseert Provinciale Staten om te kiezen voor het scenario 'Gans in balans', dat het meest overeenkomt met het advies van de regiegroep.

Op 20 maart neemt Provinciale Staten een besluit over het nieuwe ganzenbeleid, waarbij hoofdlijnen en kaders worden vastgesteld. Het college zal het gekozen scenario vervolgens verder uitwerken. Naast het scenario 'Gans in balans' worden nog twee andere scenario's voorgelegd: het complete advies van de regiegroep en een scenario gebaseerd op de basisvoorwaarden van Provinciale Staten. Het scenario 'Gans in balans' zal naar verwachting ongeveer 1,1 miljoen euro per jaar extra kosten ten opzichte van het huidige beleid.

Mogelijke inhoudelijke kwesties om te bespreken met betrekking

tot het nieuwe ganzenbeleid:

1. Beperking van graslandschade: Het is belangrijk om te onderzoeken welke werkwijzen effectief zijn om graslandschade te voorkomen. Het betrekken van de Faunabeheereenheid en betrokken gebiedspartijen bij het bepalen van een aanpak op regionaal niveau kan helpen bij het vinden van passende oplossingen.
2. Bescherming van ganzen en weidevogels: Naast het verminderen van graslandschade, moet ook de bescherming van ganzen en weidevogels in acht worden genomen. Het is belangrijk om de effecten van verjagen van ganzen op weidevogels en het gedrag van ganzen te monitoren, zodat een evenwicht kan worden gevonden tussen het beschermen van verschillende diersoorten.
3. Foerageergebied in oktober: De introductie van een foerageergebied in oktober kan helpen om schade door ganzen te beperken. Het is belangrijk om duidelijke regels en criteria vast te stellen voor boeren die in aanmerking willen komen voor een tegemoetkoming in de schade.
4. Kosten en financiering: Het is van belang om rekening te houden met de toenemende kosten voor tegemoetkomingen in grasschade. Het scenario "Gans in balans" zal naar verwachting extra kosten met zich meebrengen. Het is essentieel om een realistisch financieel plan op te stellen om deze extra kosten te kunnen dekken.
5. Betrokkenheid van belanghebbenden: Het is belangrijk om belanghebbenden, waaronder zowel boeren als natuurbeschermingsorganisaties, bij het nieuwe ganzenbeleid te betrekken. Het opzetten van een regiegroep met vertegenwoordigers van verschillende partijen is een positieve stap, maar verdere betrokkenheid en input van alle belanghebbenden moeten

worden aangemoedigd.

6. Monitoring en evaluatie: Het is belangrijk om de effectiviteit van het nieuwe ganzenbeleid regelmatig te monitoren en te evalueren. Door middel van pilots en ondersteuning van een ganzencoördinator kunnen de effecten van de gebiedsaanpak worden geëvalueerd en mogelijke aanpassingen worden gedaan indien nodig.